

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 22.11.2022

Sayı: 861

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 22/11/2022 12:17
Sayı: E-120.10-1116751

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İhracat, ülkelerin ekonomik faaliyetleri içerisinde en önemli unsurlardan birini teşkil etmektedir. İhracat gelirlerinin önemli bir kısmı da yüksek teknoloji ürün ihracatından müteşekkildir. Zira yüksek teknoloji ürünler katma değer hususunda diğerlerine nazaran daha niteliklidir. TÜİK'in yayımladığı istatistiklere göre 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde imalat sanayinin toplam ihracattaki payı yüzde 94,6 iken, 2022 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 94,7 seviyesine ulaşmıştır. Aradaki hafif yükselişe rağmen, teknoloji yoğunluğu göz önünde bulundurulduğu zaman toplam imalat sanayi ihracatı içerisinde yüksek teknoloji ürünlerin payı 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde yüzde 3 iken, 2022 yılının Ocak-Eylül döneminde yüzde 2,8'e gerilemiştir.

Türkiye'nin ekonomisine yüksek teknoloji ürün ihracatının artmasının getireceği olumlu ivme aşîkârdır. Bu bağlamda Türk sanayisinin yüksek teknoloji ürün üretimindeki düşüşün sebeplerinin araştırılması, yüksek teknoloji ürün üretiminin ve bunun ihracattaki payının artırılması için alınacak tedbirlerin ve teşviklerin tespit edilmesi, bugünkü ihracat içerisinde yüksek teknoloji ürün payının azalması sonucunu doğuran eksiklerin anlaşılması amacıyla Anayasanın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Prof. Dr. Ayhan ALTINTAŞ
Ankara Milletvekili

Erhan USTA
Samsun Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Eylül 2022’de imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı yüzde 95,3 iken, yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı yüzde 2,6’dır. Önceki sene Eylül ayındaki imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı yüzde 94,6 seviyesindeyken, yine 2021 yılının Eylül ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı yüzde 2,8 seviyesinde görünmektedir.

Dünya Bankası’nın 2020 yılı verilerine bakıldığı zaman bu tarihte Güney Kore’de yüksek teknolojili ürün ihracatının toplam imalat sanayi ihracatına oranı yüzde 36; Çin’de yüzde 31; İsrail’de yüzde 28; Fransa, Hollanda ve Birleşik Krallık’ta yüzde 23; Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya’da yüzde 19; Almanya, Kanada, Belçika’da yüzde 15, Yunanistan’da yüzde 13, Brezilya’da yüzde 11 seviyelerindedir. Türkiye’de bu rakam yüzde 3 olan 2020 yılında ülkemiz, Burkina Faso, Jamaika, Myanmar, Benin ile aynı seviyede görünmektedir.

Yüksek teknolojili ürün ihracatı, ihracatın kilogram fiyatı açısından da oldukça büyük önem arz etmektedir. Nitekim Türkiye’nin yüksek teknolojili ürün ihracatında geri kalmasının sonuçlarından birisi de 2021 yılı toplam ihracatımızın kilogram fiyatının yalnızca 1,29 dolar seviyesinde kalması olmuştur. İhracatın kilogram fiyatı; Japonya’da 3,86 ABD doları, Almanya’da 3,68 ABD doları, İtalya’da ise 3,21 ABD doları seviyelerindedir.

2021 yılı Ocak-Ekim döneminde yüksek teknolojili ürün ihracatının hacmi 5.058 milyon dolar iken 2022 Ocak-Ekim döneminde bu rakam 5.744 milyon dolar seviyesine ulaşarak, yüzde 13,6’lık bir yükseliş sağlamıştır. Ancak toplam ihracat rakamlarına bakıldığı zaman 2021 yılının Ocak-Ekim döneminde 171.755 milyon dolarlık bir hacme sahip olan ihracat rakamları, 2022 yılının Ocak- Ekim döneminde 198.328 milyon dolar seviyesine yükselmiş yani yüzde 15,5’lik bir değişim meydana gelmiştir. Yüksek teknolojili ürün ihracatındaki artış, toplam ihracatın gerisinde kalmıştır.

TÜİK tarafından yayımlanan Ekim 2022 Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi’ne göre 2022 yılı Ekim ayında YD-ÜFE bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 103,79’luk bir artış göstermiştir. Bunun yanı sıra imalat sanayinin YD-ÜFE oranında da yüzde 103,72’lik yıllık değişiklik görülmektedir.

Ülkemizde yıllardır yüksek teknoloji ürünlerinin üretimi ve ihraç edilmesi konusunda bir duraklama ve hatta bazen gerileme söz konusudur. Bu durum ülke ekonomimiz açısından oldukça olumsuz bir sonuç meydana getirmektedir. Nitekim ekonomik kalkınma için ve sanayi üretiminden yeterli kazanç sağlayabilmek için bu oranın artması gereklidir. Bu düşüş içerisinde üreticilerin enerji fiyatları, hammadde fiyatları gibi giderlerindeki artışların büyük bir etkisi vardır. Yüksek teknolojili ürün ihracatımızın arttırılması için gerekli tedbirlerin alınması, ülkemizin ekonomisi açısından büyük önem arz etmektedir.